

УДК 342.5+656.7

Д. М. Ядченко,
старший викладач,

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6451-7338>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.24.203

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНУ "МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АЕРОМЕДИЧНОЇ ЕВАКУАЦІЇ"

D. Yadchenko,

Senior Lecturer, Institute of public administration and research in civil protection

DEFINITION OF THE TERM "MECHANISM OF STATE REGULATION OF AEROMEDICAL EVACUATION"

У статті актуалізується питання державного регулювання аеромедичної евакуації. Обґрунтовується потреба у введенні в науковий обіг терміну "механізм державного регулювання аеромедичної евакуації". У результаті проведених досліджень обґрунтовано та запропоновано визначення терміну "механізм державного регулювання", під яким слід розуміти специфічний інструментарій правового характеру і способи його застосування, що використовуються з боку держави в просторі та часі в інтересах здійснення процесу вироблення і реалізації регулюючих впливів, об'єднаних однією метою, на всі сфери громадського життя шляхом впровадження відповідних нормативно-правових актів, що визначають сукупність вимог, необхідних для виконання суспільством і зміст яких з часом удосконалюється під впливом змін зовнішнього та внутрішнього середовищ. Його трансформування у фахову площину аеромедичної евакуації дозволило запропонувати зміст терміну "механізм державного регулювання аеромедичної евакуації", під яким пропонується розуміти специфічний інструментарій правового характеру і способи його застосування, що використовуються з боку держави в просторі та часі в інтересах здійснення процесу вироблення і реалізації регулюючих впливів, об'єднаних однією метою, на всі сфери громадського життя шляхом впровадження відповідних нормативно-правових актів, що визначають сукупність вимог, необхідних для виконання суспільством в інтересах якісного здійснення аеромедичної евакуації в країні і зміст яких з часом удосконалюється під впливом змін зовнішнього та внутрішнього середовищ. Подальші дослідження рекомендовано провести в інтересах визначення сукупності базових принципів державного регулювання аеромедичної евакуації з урахуванням специфіки України та їх змістовного навантаження, що буде спрямоване на забезпечення повноти ідентифікації теоретико-методологічної платформи щодо державного регулювання аеромедичної евакуації на системних засадах.

The article updates the issue of state regulation of aeromedical evacuation. The need to introduce the term "mechanism of state regulation of aeromedical evacuation" into scientific circulation is substantiated. As a result of the conducted research, a justified and proposed definition of the term "mechanism of state regulation" is understood, which should be understood as a specific toolkit of a legal nature and methods of its application, which are used by the state in space and time in the interests of the process of development and implementation of regulatory influences, combined with one goal, to all spheres of public life through the implementation of relevant regulatory and legal acts, which determine the set of requirements necessary for the fulfillment of society and the content of which is improved over time under the influence of changes in the external and internal environments. Its transformation into the professional plane of aeromedical evacuation made it possible to propose the meaning of the term "mechanism of state regulation of aeromedical evacuation", under which it is proposed to understand a specific toolkit of a legal nature and methods of its application, which are used by the state in space and time in the interests of the implementation of the process of development and implementation of regulatory influences, united by one goal, to all spheres of public life through the implementation of relevant normative legal acts, which determine the set of requirements necessary for society to fulfill in the interests of high-quality implementation of aeromedical evacuation in the country and the content of which is improved over time under the influence of changes in the external and internal environments. Further research is recommended to be conducted in the interests of determining the set of basic principles of state regulation of aeromedical

evacuation, taking into account the specifics of Ukraine and their content load, which will be aimed at ensuring the completeness of the identification of the theoretical and methodological platform regarding the state regulation of aeromedical evacuation on a systemic basis.

Ключові слова: аеромедична евакуація, державне регулювання, механізм державного регулювання аеромедичної евакуації.

Key words: aeromedical evacuation, state regulation, mechanism of state regulation of aeromedical evacuation.

Згідно з [1] під аеромедичною евакуацією (далі — АМЕ) розуміється "транспортування постраждалих (хворих) до закладів охорони здоров'я авіаційним транспортом з наданням за потреби належної медичної допомоги на борту повітряного судна". Актуальність впровадження та розвитку цього напрямку діяльності знайшла своє підтвердження ще в мирний період. Агресія РФ проти України, активна фаза якої розпочалася 24.02.2022, ще більше актуалізувала потребу в АМЕ в інтересах оперативного надання медичної допомоги усім пораненим та постраждалим під час бойових дій [2].

За такої умови, результативність АМЕ, як показує наявний досвід, залежить не лише від засобів і відповідних заходів, а також від створених механізмів державного регулювання та ефективності їхнього застосування.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Державне регулювання АМЕ здійснюється на підставі діючих нормативно-правових актів КМ України, МВС України та МОЗ України [1, 3—5]. У зазначених документах визначаються завдання та механізми аеромедичної евакуації, способи їхньої реалізації через державне регулювання, але не надається визначення суті терміну "механізм державного регулювання АМЕ", що визначає наукову проблематику, а також актуальність проведення дослідження та введення цього терміну в науковий обіг.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання змістовного навантаження терміну "механізм державного регулювання АМЕ" не досліджувалося взагалі. Водночас механізми державного регулювання досліджувались у різних сферах людської діяльності, результати яких знайшли своє відображення у фахових працях.

Так, Ю. Вороніна в [6], досліджуючи теоретико-методологічні засади механізмів державного регулювання продовольчого ринку, запропонувала під механізмом державного регулювання розуміти сукупність взаємопов'язаних правових актів, законів, елементів, що утворюють спосіб його організації та підтримки як саморегульованої системи. Авторка вважає за необхідне враховувати також низку інших механізмів, що формують відносини в середині продовольчого ринку.

Вважаємо, що надане визначення не дає відповіді на питання механізм — це узагальнюючий процес чи

нормативно-правова основа державного регулювання.

У праці [7] розглянуто механізм державного регулювання економіки, сутність якого, за автором, полягає в тому, що він містить сукупність різноманітних важелів, інструментів, за допомогою яких держава веде економічну діяльність.

Водночас автор не розкриває а ні зміст важелів, а ні зміст інструментів.

В. Приходько, аналізуючи зміст терміну "механізм державного управління" у [8], розглядає в його якості сукупність функціонально-процесних складових організаційної системи, що визначають комплекс управлінських (адміністративних) дій щодо планування досягнення цілі або взагалі ряду стратегічних і програмних цілей ("дерева цілей"), організації самої системи для прямого або непрямого регулювання, визначення засобів стимулювання та контролю за результативністю досягнення поставлених завдань.

Таке визначення механізму, як сукупності функціонально-процесних складових організаційної системи, не розкривають, на нашу думку, його змістовне навантаження, і навпаки, "розмивають" його зміст.

Розглянув функціонування механізмів державного регулювання розвитку сфери відновлювальної енергетики, О. Стоян у [9]. Однак автор не надав чіткого визначення поняття "механізм державного регулювання", але звернув увагу на те, що механізми державного регулювання розвитку відновлювальної енергетики є складовими господарського механізму та являють собою підсистему управління розвитком енергетичної сфери шляхом використання економічних законів.

Досліджуючи питання механізму диверсифікації розвитку сільських територій, Н. Хомюк у [10] під механізмом запропонувала розглядати спеціальні інструменти та методи, спрямовані на оптимізацію структури процесу, для якого він створений.

У цьому разі визначення механізму не дає розуміння змісту механізму регулювання, бо він спрямований на оптимізацію структури процесу, а ні на його реалізацію.

Результати проведеного аналізу літературних джерел з питань визначення змісту механізму державного регулювання в різних сферах людської діяльності вказує на обмеженість досліджень щодо пошуку наукового підходу до визначення загальної суті механізму державного регулювання як наукової категорії. Разом з тим слід зазначити, що визначення терміну "механізм державного регулювання аеромедичної евакуації" взагалі не існує.

МЕТА СТАТТІ

Обґрунтувати зміст терміну "механізм державного регулювання аеромедициної евакуації".

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Визначення змісту терміну "механізм державного регулювання аеромедициної евакуації" вимагає дослідити, у першу чергу, що саме розуміється під терміном "механізм державного регулювання".

Базовим елементом зазначених вище термінів є термін "механізм". У дослівному перекладі з грецької (μηχανή *mechané* — машина) механізм — це "система тіл (механічна система), що призначена для перетворення руху одного або декількох тіл у потрібний рух інших тіл. Механізм складає основу більшості машин і застосовується в різноманітних технічних об'єктах" [11].

Отже, виходячи з визначення, слід зробити висновок, що механізм забезпечує (здійснює, регулює) реалізацію усіх процесів, що відбуваються в об'єкті, забезпечуючи взаємодію між процесами та їхніми етапами при зміні стану об'єкта.

Наприклад, рух безпілотного літального апарату (далі — БПЛА). Механізм руху БПЛА, що реалізується через цифрову систему управління польотом безпілотника, дозволяє зв'язати між собою допольотний процес моніторингу стану БПЛА, процес запуску БПЛА, процес польоту БПЛА, процес виконання функціонального завдання за допомогою БПЛА, процес повернення на вихідну точку тощо. Таким чином, механізм дозволяє змінювати стан БПЛА у просторі та часі, зв'язуючи усі зазначені процеси за часом.

Дослідимо змістовну трансформацію цього терміну в площі інших немеханічних процесів. У сфері фінансів під "фінансовим механізмом" розуміється "сукупність організаційних форм фінансових відносин: порядок формування та використання фондів грошових коштів; методи фінансового планування; форми управління фінансами; фінансове законодавство тощо [12]. У цьому визначенні не проглядається зв'язуючий факт механізму. Більш того, в одному випадку — це процес, у другому — методи і форми, а в третьому — законодавство.

У праці [7] суть "механізму державного регулювання економіки" полягає в тому, що він містить сукупність різноманітних важелів, інструментів, за допомогою яких держава веде економічну діяльність. Із наведеного визначення слідує, що механізм має у своєму складі різноманітні складові, ступінь взаємозв'язку між якими залишається невідомою, як і зв'язок між важелями та інструментами з кожним етапом діяльності в часі.

У [6], досліджуючи теоретико-методологічні засади механізмів державного регулювання продовольчого ринку, авторка запропонувала під механізмом державного регулювання розуміти сукупність взаємопов'язаних правових актів, законів, елементів, що утворюють спосіб його організації та підтримки як саморегульованої системи. Авторка запропонувала при цьому враховувати низку інших механізмів, що формують відносини в середині продовольчого ринку. Отже, чітко визначення змісту механізму державного регулювання та його зв'язку з іншими механізмами не зазначено.

У межах праці [13] під "механізмом державного управління" запропоновано розглядати систему органів державного управління, діяльність яких базується на

усталених принципах і забезпечує стійкій економічний розвиток регіонів і країни загалом. Основою ефективного механізму державного управління є діяльність досконалих адміністративних систем. У цьому визначенні в якості механізму автор пропонує систему органів державного управління, не визначаючи, що він закладає в розуміння такої системи.

Авторський колектив у [14] акцентує увагу на тому, що механізм державного управління — це "інструмент" імплементації виконавчої влади держави, який є "логічним взаємозв'язком відповідних елементів, процесів і закономірностей, через які суб'єкт державного управління визначає потреби, інтереси та цілі суспільства в упорядкованих діях". У наведеному визначенні, на нашу думку, дещо трансформована суть державного управління, яке забезпечує реалізацію регулюючих, організуючих і координуючих впливів на всі сфери громадського життя [15], а не тільки визначає потреби в таких діях.

М. Корецький у [16] запропонував механізм державного регулювання економіки розглядати як систему "засобів, важелів, методів і стимулів, за допомогою яких держава регулює економічні процеси, забезпечує реалізацію соціально-економічних і правових функцій".

Якщо розглядати поняття "механізм" з погляду науки державного управління, то енциклопедичний словник державного управління, визначає це поняття таким чином "механізм державного управління" — способи розв'язання суперечностей явища чи процесу в державному управлінні, послідовна реалізація дій, які базуються на основоположних принципах, цільовій орієнтації, функціональній діяльності з використанням відповідних форм і методів управління [17].

У роботі автори Р. Рудницька та О. Сидорчук термін механізм пропонують розуміти як систему, що визначає порядок певного виду діяльності [18].

О. Барило пропонує таке визначення терміну "механізм" — це система, що включає взаємодіючі між собою елементи під час її функціонування для досягнення даною системою визначених цілей [19].

Підводячи підсумок, слід підкреслити, що механізм, по-перше, має забезпечувати (здійснювати, регулювати) реалізацію усіх процесів, що відбуваються в об'єкті в просторі та часі. По-друге, механізм фактично "зв'язує" у просторі та часі усі процеси, що відбуваються в об'єкті, у відповідних межах, що дозволяє змінювати стан об'єкта у визначений момент часу.

Щодо терміну "державне регулювання". Під державним регулюванням розуміється сукупність інструментів, що включають закони, формальні та неформальні розпорядження і допоміжні правила, які встановлюються державою, а також недержавними організаціями або організаціями саморегулювання, яким держава делегувала регуляторні повноваження [20, 21].

Енциклопедія державного управління [22] визначає державне регулювання як сукупність інструментів, за допомогою яких держава встановлює вимоги до підприємств і громадян. Воно включає закони, формальні і неформальні розпорядження і допоміжні правила, що встановлюються державою, а також недержавними організаціями або організаціями саморегулювання, яким держава делегувала регуляторні повноваження. Це набір здійснюваних державними структурами заходів,

направленими на контроль за поведінкою індивідів або груп, які потрапляють під контроль цих структур.

С. Мочерний у [23] розглядав державне регулювання в якості комплексу основних форм і методів цілеспрямованого впливу державних установ і організацій на розвиток суспільного способу виробництва (у тому числі продуктивних сил, організаційно-економічних, техніко-економічних та соціально-економічних відносин) для його стабілізації, а також пристосування до умов, що змінюються.

Деякі з авторів фахових праць вважають, що державне регулювання щодо економіки треба розглядати як діяльність державних органів за напрямом створення правових, економічних і соціальних передумов, необхідних для функціонування економічного механізму згідно з цілями та пріоритетами економічної політики держави [24].

З урахуванням проведеного дослідження термін "механізм державного регулювання" набирає такий зміст — це специфічний інструментарій правового характеру і способи його застосування, що використовуються з боку держави в просторі та часі в інтересах здійснення процесу вироблення і реалізації регулюючих впливів, об'єднаних однією метою, на всі сфери громадського життя шляхом впровадження відповідних нормативно-правових актів, що визначають сукупність вимог, необхідних для виконання суспільством і зміст яких з часом удосконалюється під впливом змін зовнішнього та внутрішнього середовищ.

На підставі вище зазначеного, термін "механізм державного регулювання АМЕ" отримує такий зміст — це специфічний інструментарій правового характеру і способи його застосування, що використовуються з боку держави в просторі та часі в інтересах здійснення процесу вироблення і реалізації регулюючих впливів, об'єднаних однією метою, на всі сфери громадського життя шляхом впровадження відповідних нормативно-правових актів, що визначають сукупність вимог, необхідних для виконання суспільством в інтересах якісного здійснення аеромедичної евакуації в країні і зміст яких з часом удосконалюється під впливом змін зовнішнього та внутрішнього середовищ.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження рекомендується провести в інтересах визначення сукупності базових принципів державного регулювання АМЕ з урахуванням специфіки України та їх змістовного навантаження, що буде спрямоване на забезпечення повноти ідентифікації теоретико-методологічної платформи щодо державного регулювання АМЕ на системних засадах.

Література:

1. Про організацію та проведення аеромедичної евакуації повітряними суднами Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби України: наказ МВС України від 19.02.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-18#Text> (дата звернення: 14.12.2022).

2. Тодуров І. М., Якимець В. М., Волянський П. Б., Ядченко Д. М. та ін. Безпілотні літальні апарати — інновація у медичному забезпеченні Збройних Сил у Вітчизняній війні та в процесі ліквідації наслідків: методичні рекомендації. Київ: Вид-во "Люди́ла", 2022. 47 с.

3. Про затвердження Порядку спільних дій сил цивільного захисту та закладів охорони здоров'я під час здійснення аеромедичної евакуації повітряними суднами Державної служби України з надзвичайних ситуацій: спільний наказ МВС України і МОЗ України №677/1503 від 16.08.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1232-18#Text> (дата звернення: 14.12.2022).

4. Про схвалення Концепції розвитку системи екстреної медичної допомоги: розпорядження Кабінету міністрів Укараїни №383-р від 22.05.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 14.12.2022).

5. Деякі питання створення єдиного аеромедичного простору: постанова Кабінету міністрів України №262 від 17.03.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/262-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.12.2022).

6. Воронина Ю. Є. Механізми державного регулювання продовольчого ринку в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. к.н. з державного управління. Київ: АМУ, 2009. 20 с.

7. Яковенко Р. В. Механізм державного регулювання економіки (ДРЕ) та регулююча діяльність держави. URL: <https://tusovka.kr.ua/news/2019/11/23/mechanizm-derzhavnogo-reguljuvannja-ekonomiki-dre-ta-reguljujucha-dijalnist-derzhavi> (дата звернення: 14.12.2022).

8. Приходько В.П. Механізм державного регулювання та управління економічною безпекою. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 15. С. 6—8.

9. Стоян О. Ю. Теоретичні основи функціонування механізмів державного регулювання розвитку сфери відновлювальної енергетики. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2013. № 7. <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=811> (дата звернення: 14.12.2022).

10. Хомюк Н. Механізм диверсифікації розвитку сільських територій в умовах децентралізації. Регіональна економіка та економіка природокористування. 2019. № 3.

11. Механізм. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C...D0%BC> (дата звернення: 14.12.2022).

12. Фінансовий механізм. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D1%...D0%BC> (дата звернення: 14.12.2022).

13. Зима Т. Я. Теоретичні підходи до визначення та формування механізмів державного управління. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 15. С. 85—89.

14. Гончарук О. Б., Савичук Н. О. Поняття механізмів державного управління та їх практичне значення. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 7. С. 77—83.

15. Нижник Н. Р., Мосов С. П. Теоретичні аспекти державного управління: монографія. Чернівці: Технодрок, 2011. 248 с.

16. Корецький М. Х. Державний інструментарій регулювання інноваційного розвитку підприємств. Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління. 2004. № 3 (29). С. 84—90.

17. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. / за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.

18. Рудницька Р.М. Сутність та зміст механізмів державного управління та принципів їх функціонування.

Публічне управління: теорія та практика. 2014. № 4. С. 50—60.

19. О.Г. Барило Аналіз визначень поняття "Механізми державного управління" та його уточнення для сфери цивільного захисту. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 1. С. 63—69.

20. Державне регулювання. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94...D%D1%8F> (дата звернення: 14.12.2022).

21. Дідківська Л. І., Головка Л. С. Державне регулювання економіки: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2008. 213 с.

22. Ковбасюк Ю. Енциклопедія державного управління : у 8 т. Методологія державного управління. Т. 2. Київ : НАДУ, 2011. 692 с.

23. Мочерний С. В. Економічна теорія: навч. посіб. 4-те вид., стереотип. Київ: ВЦ "Академія", 2009. 640 с.

24. А. Г. Савченко, Г. О. Пухтаєвич, О. М. Тітьонко та ін. за ред. А. Г. Савченка. Макроекономіка: підручник Київ: Либідь, 2005. 208 с.

References:

1. Ministry of Internal Affairs of Ukraine (2018), Order "On the organization and conduct of aeromedical evacuation by aircraft of the State Emergency Service of Ukraine, the National Guard of Ukraine and the State Border Guard Service of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-18#Text> (Accessed 14.12.2022).

2. Todurov, I.M. Yakymets', V.M. Volians'kyj, P.B. and Yachchenko, D.M. (2022), *Bezpilotni lital'ni aparaty — innovatsiia u medychnomu zabezpechenni Zbrojnykh Syl u Vitchyznaniij vijni ta v protsesi likvidatsii naslidkiv [Unmanned aerial vehicles — an innovation in the medical supply of the Armed Forces in the Patriotic War and in the process of liquidation of the consequences]*, *Vyd-vo "Liudmyla"*, Kyiv, Ukraine.

3. Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Ministry of Healthcare of Ukraine (2018), Order "On approval of the Procedure for joint actions of civil defense forces and health care institutions during aeromedical evacuation by aircraft of the State Emergency Service of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1232-18#Text> (Accessed 14.12.2022).

4. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019), Resolution "On the approval of the Concept of the development of the emergency medical care system", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2019-%D1%80#Text> (Accessed 14.12.2022).

5. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "Some issues of creating a single aeromedical space", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/262-2021-%D0%BF#Text> (Accessed 14.12.2022).

6. Voronyna, Yu.Ye. (2009), "Mechanisms of state regulation of the food market in Ukraine", Abstract of Ph.D. dissertation, Public Administration, AMU, Kyiv, Ukraine.

7. Yakovenko, R.V. (2019), "Mechanism of state regulation of the economy (DRE) and regulatory activity of the state", available at: <https://tusovka.kr.ua/news/2019/11/23/mehanizm-derzhavnogo-reguljuvannja-ekonomiki-dre-ta-reguljujucha-dijalnist-derzhavi> (Accessed 14.12.2022).

8. Prykhod'ko, V.P. (2013), "The mechanism of state regulation and management of economic security", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 15, pp. 6—8.

9. Stoian, O.Yu. (2013), "The theoretical foundations of operation mechanisms of state regulation development renewable energy", *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, vol. 7, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=811> (Accessed 14.12.2022).

10. Khomiuk, N. (2019), "The mechanism of diversification of the development of rural areas in conditions of decentralization", *Rehional'na ekonomika ta ekonomika pryrodokorystuvannia*, vol. 3.

11. Wikipedia (2022), "Mechanism", available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C...D0%BC> (Accessed 14.12.2022).

12. wikipedia (2022), "Financial mechanism", available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D1%...-D0%BC> (Accessed 14.12.2022).

13. Zyma, I. (2019), "Theoretical approaches to the definition and formation of mechanisms of public administration", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 15, pp. 85—89.

14. Honcharuk, O. and Savychuk, N. (2021), "The concept of governance mechanisms and their practical significance", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 7, pp. 77—83.

15. Nyzhnyk, N.R. and Mosov, S.P. (2011), *Teoretychni aspekty derzhavnoho upravlinnia [Theoretical aspects of public administration]*, Tekhnodruk, Chernivtsi, Ukraine.

16. Korets'kyj, M.Kh. (2004), "State tools for regulation of innovative development of enterprises", *Menedzher. Visnyk Donets'koho derzhavnoho universytetu upravlinnia*, vol. 3 (29), pp. 84—90.

17. Surmin, Yu.P. Bakumenko, V.D. and Mykhnenko, A.M. (2010), *Entsyklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedic dictionary of public administration]*, NADU, Kyiv, Ukraine.

18. Rudnits'ka, R.M. (2014), "The essence and content of the mechanisms of public administration and the principles of their functioning", *Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka*, vol. 4, pp. 50—60.

19. Barylo, O. (2018), "Analysis of the definitions of "public administration mechanisms" and specification of the concept for the field of civil protection", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 63—69.

20. wikipedia (2022), "State regulation", available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94...D%D1%8F> (Accessed 14.12.2022).

21. Didkivs'ka, L.I. and Holovko, L.S. (2008), *Derzhavne rehuliuвання ekonomiky [State regulation of the economy]*, Znannia-Pris, Kyiv, Ukraine.

22. Kovbasiuk, Yu. (2011), *Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia : u 8 t. [Encyclopedia of public administration: in 8 volumes]*, vol. 2, *Metodolohiia derzhavnoho upravlinnia [Methodology of public administration]*, NADU, Kyiv, Ukraine.

23. Mochernyj, S.V. (2009), *Ekonomichna teoriia [Economic theory]*, VTs "Akademiiia", Kyiv, Ukraine.

24. Savchenko, A.H. Pukhtaievych, H.O. and Tit'onko, O.M. (2005), *Макроекономіка [Macroeconomics]*, Lybid', Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 04.12.2023 р.